

พระนำ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เอนาะพอดอย่างนี้แล้วมันสะท้อนใจ มันจะเอนาะละ เราเป็นชาวพุทธเห็นใหม่ เวลาเราไปวัดกัน ไปวัดไปว่าต้องมีพระนำ แต่เวลาคนตายแล้ว เขาใช้พระนำเหมือนกัน แต่นำคนตายไป ตายแล้วเอนาะพระชักนำไป นำไปไหน นำไปเผา แต่เวลาเราเอนาะพระนำอย่างไร ถ้าพระจะนำเรา พระต้องไม่นำไปสู่อบายมุข ถ้าเป็นอบายมุข พระยังนำไปอยู่นะ พระองค์นั้นยังใช้ไม่ได้

ถ้าพระจะนำ นำสิ่งที่เราไม่รู้ไง อะไรที่เราไม่รู้ละ เรียนศึกษามา เราทำธุรกิจ เรารู้เรื่องโลกหมดเลย อินเทอร์เน็ตมันรู้ถึงทฤษฎีสัมพัทธ์นะ มันพยายามถึงความโง่งโง้งของจักรวาลเลย แล้วมันทำอะไรได้ มันทำอะไรของมันได้ มันทำอะไรไม่ได้เพราะอะไร เพราะมันตายไปพร้อมกับความสงสัยในตัวเอง

ที่นี้พระนำอย่างไร นำในความสงสัยที่เราสงสัยอยู่ สงสัยในการเกิดนี้ พิสูจน์กันว่าเกิดนี้มาจากไหน แล้วพอปัจจุบันนี้อยู่เพื่ออะไร แล้วตายไปแล้วเหลืออะไรติดมือไป สิ่งนี้เป็นสมบัติของเราละ สมบัติที่เราสร้างกันมาเป็นสมบัติสาธารณะ ตำแหน่งหน้าที่การงานทั้งหมด มรดกตกทอดมาต้องมีทายาทรับผิดชอบ แต่คุณงามความดีของใคร ไม่ให้ทายาทคนได้รับผิดชอบเลย เราจะได้เอนาะของเราไป คุณงามความดีจะติดใจเราไป

ปฏิสันธิจิต การเกิดนี้ใครมาเกิด ใครพามาเกิด เกิดจากท้องพ่อท้องแม่ เห็นไหมเราเกิดจากท้องพ่อท้องแม่เกิดแบบวิทยาศาสตร์ เกิดแบบที่โลกเขาจับต้องได้ แต่เกิดจากท้องพ่อท้องแม่เห็นไหม คุณสึคนเป็นหมัน คนที่เขาไม่มีบุตรอะไรของเขา ทำไมเขาไม่เกิดละ เขาไม่เกิด ทั้งที่มีทุกอย่างพร้อม มีไข่ สเปิร์ม ทุกอย่างพร้อมหมดเลย ทำไมไม่มีเกิด เพราะไม่มี

ปฏิสนธิจิต ปฏิสนธิจิต ปฏิสนธิจิตในไข่ของมารดา ปฏิสนธิในการเกิด เกิดในไข่ เกิดในน้ำคร่ำ เกิดในโอปปาติกะ

การเกิดกำเนิด ๔ การเกิดกำเนิด ๔ ของวิญญูะ พอเกิดแล้วต้องมีอาหาร ๔ กวฬิงการาหาร อาหารเป็นคำข้าว วิญญาณาหาร อาหารของพวกเทวดา อินทร์ พรหม เห็นไหม ผัสสาหารของ พวกพรหม มโนสัญเจตนาหาร มโนเห็นไหม เรียบอกมโนสัญเจตนาหาร คือความตั้งใจ ความตั้งใจถ้ามันเอากิเลสนำ ความตั้งใจคืออะไรตั้งใจละ

แต่ถ้าเอาพระนำเห็นไหม พระนำนำตรงนี้ไง ถ้าพระนำนำถึงสิ่งที่เราไม่รู้ สิ่งที่เราไม่เข้าใจเอาพระนำ พระนำอย่างไร พระเป็นผู้ประเสริฐ ประเสริฐตรงไหน ประเสริฐตรงฟ้าคำๆ นี่หรือ ถ้าพระฟ้าคำๆ นี่ไปโรงงานทอผ้ายังมีมากกว่าเอ็งอีก จะโรงงานทอผ้าไหนก็ได้ ถ้ากราบผ้าเหลือง ไปกราบที่โรงงานสี นี่เขามากราบสีลกราบธรรม กราบสีลกราบธรรมมันเกิดที่ไหน มันเกิดขึ้นจากหัวใจ เกิดความรู้จริง ถ้ารู้จริงรู้มาจากไหน ทุกคนไม่มีความรู้มาก่อน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากว่าจะตรัสรู้ได้ ๖ ปี ศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ มาเห็นไหม ธรรมดาของมนุษย์ การศึกษาของเราเนี่ย ถ้ามีครูบาอาจารย์ เราก็ต้องศึกษากับครูบาอาจารย์เป็นธรรมดา โลกเขามีกันอยู่แล้ว เขามีผู้เฒ่าผู้แก่ เขามีประสบการณ์ทางดำรงชีวิต ทุกคนก็ไปศึกษากับเขา ศึกษากับเขาแล้วได้อะไรขึ้นมา นี่ไง เอาโลกนำไง เอาโลกนำไม่มีทางเป็นไปได้

ถ้าเอาพระนำ พระที่ไหนจะนำ ถ้าพระจะนำเราเนี่ย พระต้องนำในใจของพระให้ได้ก่อน เราว่าเรามีธรรมะกันเห็นไหม เรามาวัดมาวา เพื่อทำคุณงามความดีของเรา ถ้ามาวัดมาวาทำคุณงามความดีของเรา ข้อวัตรปฏิบัติใครก็ทำได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางข้อวัตรปฏิบัติไว้แล้วเห็นไหม ข้อปฏิบัติก็คือกตกา อกุทกกา วัด ถ้าวัด ด.เด็ก มันก็เป็นวัตถุ

แต่วัตร วัตรระ ต เต่า วัตรระคือข้อวัตร คือการกระทำเห็นไหม คนคืออยู่ที่การกระทำ การเกิดเห็นไหม คนไม่ดี การเกิดไม่ดีเพราะชาติตระกูล ไม่ดีใดๆ ทั้งสิ้น คนดีคือที่การกระทำ แล้วกระทำที่ไหนละ กระทำด้วยมือหรือ กระทำด้วยมือ หรือเราทำด้วยเท้าเดินจงกรม เดิน

ทั้งวันๆ เลย กระทำด้วยเท้า กระทำด้วยมือ กระทำแล้วมันได้อะไรขึ้นมา เพราะใจมันไม่
กระทำใจ ทำทางโลก โลกเพราะอะไร เพราะใจมันไม่ถึงใจของมัน

ถ้าใจไม่ทำ ความคิดเกิดมาได้อย่างไร เวลาความคิดที่เราคิดกันอยู่นี้ เกิดมาได้อย่างไร
ความคิดมันเกิดจากจิต คูสติคูคอมพิวเตอร์สิ มีโปรแกรมขึ้นมา มันถึงจะขึ้นมาบนจอภาพมัน
ได้ ถ้าไม่มีโปรแกรมขึ้นมา มันจะมีอะไรขึ้นมาเห็นไหม ถ้าเราไม่มีสัญชาตญาณ ไม่มีจิต
ขึ้นมา ความคิดมันมาจากไหน ความคิดของแต่ละบุคคลนะ คูสติเวลาใจมันจะปลี่ยนนะ มัน
ชวนกันไปปลี่ยนนะ แล้วมันแบ่งกันไม่เสมอภาคนะ มันฆ่ากันด้วย มันชวนกันไปปลี่ยนเห็น
ไหม

เพราะคนมันคิดจินตนาการของคนปลี่ยนมันแตกต่างกัน คนปลี่ยนเองได้เท่าไร เองมี
ส่วนแบ่งได้เท่าไร พอปลี่ยนมาเสร็จแล้วแบ่งไม่ลงตัวกัน มันก็ฆ่ากัน พอมันฆ่ากัน นั้นใจถึง
บอกว่าความคิดมันแตกต่างกันไป ความคิดมันไม่เท่ากันไหม ถ้าความคิดไม่เท่ากัน ความคิด
ของแต่ละบุคคล แต่ละความคิด ถ้าแต่ละความคิดมันเกิดมาจากไหน ความคิด มโนกรรม
มโนสัญเจตนาหาร ถ้าเกิดมีมโนกรรม กรรมเห็นไหม คูสติเรายังคิดยิ่งคิดยิ่งเศร้าหมอง ยิ่งคิดยิ่ง
เศร้าสร้อย ยิ่งคิดเพราะความคิดนั้นมันกดดันหัวใจ

แต่ถ้าเป็นกรรมละ ถ้าเป็นกรรมเห็นไหม คิดโดยกรรม อย่างเช่น เรามานี้เพราะ
กรรมะนำ ถ้ากรรมะนำมาเพราะอะไร เพราะเราเสียสละ การเสียสละเห็นไหม องค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า เป็นพระพุทธเจ้ามาเพราะการเสียสละ แต่ไม่ได้เสียสละมาชาติ
ที่เป็นเจ้าชายสิทธัตถะ เสียสละมาตั้งแต่ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขยเห็นไหมนี้
เสียสละมาพันธุกรรมทางจิต จิตไม่ได้ตัดแต่งมา

คูสติความคิดนี้ของเราเห็นไหม ความคิดนี้ของเรา คิดแตกต่างกัน ทำไมมันถึงคิด
ชั่วได้ขนาดนี้ เราคิดชั่วไม่ได้อย่างที่เขาคิดนะ เขาจะคิดชั่วได้ขนาดนั้น เพราะมันคิดด้วย
ความเคยใจของเขาเห็นไหม นี่พันธุกรรมของมัน ถ้าพันธุกรรมของมัน มันตัดแต่ง
พันธุกรรมของมันมา มันก็ชั่วในหัวใจ มันก็ชั่วกันไป

แต่ถ้าความคิดที่ดี เราคิดชั่วไม่ได้นะ เราคิดชั่วไม่ได้ เพราะมันคิดแล้วมันขัดแย้งใจของเรา แต่ถ้าเราเอากิเลส กิเลสค้นหาความทะยานอยาก คิดคิดชั่วมันไม่เข้าใจของมัน แต่มันมีแรงเร้า สิ่งเร้าของมัน ถ้าสิ่งเร้าของมันนะ มันคิดให้ความคิด ความคิดนี้ตอกย้ำไป ความคิดตอกย้ำไป มันก็เป็นจริตนิสัยของมันไป ถ้าเป็นจริตนิสัยของมัน นี่ พันธุกรรมของมัน ถ้าเราแตกต่างกับของเขาขึ้นมาเห็นไหม

เวลาที่จะเป็นพระ เป็นพระได้ เป็นพระได้ก็ต้องเข้ามาสู่ตรงนี้ไง เข้าไปสู่ที่รู้จิตจิต ถ้ามันเข้าไปสู่ที่รู้จิตจิต แล้วเข้าไปแก้ไขที่นั่น งานของพระ ถ้าพระนำ พระนำมันเป็นเรื่องข้อวัตรปฏิบัติ เรื่องการประพฤติปฏิบัติในหัวใจ มันมีมรรคญาณนะ มันไม่ใช่มาเฉยๆ หรอก คำว่ามาเฉยๆ อย่างเช่น การมาเฉยๆ อย่างที่เราจำมานี้ เราเข้าใจได้หมดไหม

ศีล สมาธิ ปัญญา มรรค ๘ บางคนท่องได้ปากเปียกปากแฉะเลย ทฤษฎีรู้หมดเลย แต่มันทำของมันไม่ได้ ทำของมันไม่ได้เพราะมันไม่รู้รสของมันใช่ไหม อาหารที่เราเห็นของมัน อาหารที่เขาอยู่ร้านค้า เราเห็นทุกอย่าง เราเห็นหมด ตั้งที่ไหนเราก็เห็นหมด แต่เราไม่เคยลิ้มรสมันเลย เรารู้ไหมว่ามันอร่อยขนาดไหน เรารู้ไหมว่ามันมีรสอะไร

แต่ถ้าเมนูอ่านออกหมดคนะ โอ้โฮ แง่เปิด แง่ไก่ แง่ทุกอย่างเลย แต่ไม่เคยกินสักที นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราศึกษาขนาดไหน ความจำนี่เห็นไหม มันมีกิจกรรมของมัน มันมีมรรคญาณของมัน มีการกระทำของมัน แล้วใจที่ไม่เคยทำ ใจไม่เคยเป็นไปเลย เหมือนอาหารที่ไม่เคยแตะต้องลิ้มรสมันเลย แต่เมนูนี้พูดได้ปากเปียกปากแฉะเลย

เห็นไหมพระไม่ประเสริฐ พระมันนำไม่ได้ นำไม่ได้เพราะอะไร มันนำไม่ได้ เพราะมันไม่รู้ถึงกิริยาการก้าวไปของจิต ถ้าจิตมันไม่มีกิริยาการก้าวไป อะไรนำ มันก็นำไปเผาพนั้นนะ มันก็นำไปเพื่อเอาผลประโยชน์ของเขานั้นนะ เวลาไปนำศพแล้ว เขาก็ทำบุญกุศลมา บุญกุศลนั้นก็เพื่ออะไร ก็เพื่อปากเพื่อท้อง แต่นำเขาต้องนำตรงนี้ นำที่ว่าจะควบคุมใจของตัวเองได้อย่างไร

ไอ้เกิดมานี้ เกิดมาจากไหน ชาวพุทธไม่ใช่ที่ทะเบียนบ้าน พุทธทะเบียนบ้าน ใครๆ ก็เป็น แล้วชาวพุทธที่ทะเบียนบ้าน แต่ชาวพุทธมันสอนอะไร ชาวพุทธสอนอะไร พระคือ

อะไร พระก็คือพะเงี๊พะมันก็พะรับบาปนั้นนะ เวลาสังคมไม่ดีก็โทษพระนุ่น ศีลธรรมจริยธรรมเสื่อมมาก็โทษพระ แล้วโทษพระ แล้วเข้าใจเรื่องของพระใหม่

แล้วพระจะทำคุณงามความดีขึ้นมาก็ขัดแย้งกับสังคม นี่ไง พระจะไปไหนเห็นไหม โอ้โฮพระนี่โลกมากหมดเลย แล้วเวลาไปไหนก็ทิ้งให้พระเดินไป ไม่มีใครดูแลเลย แล้วก็บอกว่า มันจะย้อนกลับมาหาเรานะ เหมือนลูกเลย ลูกเรา เราเลี้ยงลูกเรา เราไม่ดูแลลูกของเรา แล้วลูกของเราเสียคนขึ้นมา เราจะเสียใจภายหลัง

นี่ก็เหมือนกันสังคม สมณะ จี พราหมณ์ ที่เขาประพฤติปฏิบัติอยู่นี้ เราไม่ให้ความร่วมมือกับเขาเลย เห็นพระมาก็พระ แต่พระที่ไม่ใช่เป็นผู้นำ พระอย่างนั้นก็มี แต่ถ้าพระเป็นผู้นำของเรานะ เราถ้าเราศึกษาของเราได้ เราดูแลของเราได้ มันดูออกนะ กิริยาท่าทาง เราดูกันออกได้ว่าคนนั้นเขาคิดอย่างไรกับเรา ถ้ามีความคิดกับเรานะ สิ่งนั้นเราปล่อยวางเขาไป เพราะธรรมชาติของสังคม ทุกสังคมต้องมีคนดีและคนเลวปนกันไป

นี่ก็เหมือนกัน ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาก็เหมือนกัน มีคนไปถามหลวงตาประจำบอกว่าศรัทธามาก ศรัทธาพระปฏิบัติสายหลวงปู่มั่น หลวงตาท่านพูดเอง เรามั่นใจ คำว่าเรามั่นใจ คือตัวท่านเองนะ ตัวหลวงตาท่านมั่น บอกเรามั่นใจ ในสังคมทุกสังคมมีคนดีและคนเลว ในลูกศิษย์ของหลวงปู่มั่น ก็มีพระดีและพระไม่ดีปนกันเหมือนกัน ไม่ใช่ว่าติดดียี่ห้อแล้วเป็นคนดีหมดเลย เป็นไปไม่ได้

ไอ้สิ่งที่สังคมทางโลกนั้น ไอ้เรื่องแบรนด์ เรื่องต่างๆ นั้นมันเป็นเรื่องเขา คุณภาพสินค้านี้เขาตรวจสอบกันด้วยวิทยาศาสตร์ เขาตรวจสอบด้วยเทคโนโลยี เขาตรวจสอบกันอย่างนั้น มันเป็นวัตถุ มันทำให้เหมือนกันได้ แต่คนทำให้เหมือนกันไม่ได้ ยิ่งหัวใจยิ่งเหมือนกันไม่ได้ใหญ่เลย ถ้าเหมือนกันได้ พ่อแม่คนไหนบ้างไม่ต้องการให้ลูกเราเป็นคนดี พ่อแม่คนไหนบ้างไม่ต้องการให้ลูกเราประสบความสำเร็จ แล้วมันประสบความสำเร็จไหมล่ะ

แล้วจิตนิสัยของคนมันแตกต่างกันอย่างไรล่ะ เพราะอะไร เพราะจิตนี้เป็นของเขา พันธุกรรมทางโลกเห็นไหม พันธุกรรมของเรา ดุสิตีเอ็นเอต่างๆ ตรวจมามันเป็นของพ่อแม่

หมดเลย ยิ่งกรรมพันธุ์พ่อแม่หมดเลย แล้วพ่อแม่ก็อยากให้มีมันดี ทำไมมันไม่ดีตามพ่อแม่มันล่ะ เวลาพ่อแม่มันอยากให้มีมันดี ทำไมมันไม่ดีตามพ่อแม่บ้าง สิ่งนี้มันเกิดมาจากไหน

เพราะใจของเขาเห็นไหม นี่จิตปฏิสนธิจิต ปฏิสนธิเกิดในไข่ของมารดา ปฏิสนธิจิตเห็นไหม อาศัยกันว่าเกิดมาบนโลก ว่าโลกนี้เป็นเรา โลกนี้เป็นเราเพราะมีร่างกายและจิตใจดีเอ็นเอของพ่อแม่หมด นิสัยพ่อแม่ฝึกๆ มาทั้งหมด มันฝึกได้แต่ชาตินี้ไง แล้วสิ่งที่มันสะสมมาล่ะ สิ่งที่ยังฝังใจของมันมาล่ะ

เห็นไหมอภิชาตบุตร บุตรที่ดีกว่าพ่อกว่าแม่ ชักนำไป เตือนได้ด้วย เตือนพ่อแม่ได้ด้วย แล้วเวลาเกิดมาด้วยบุญกุศลเห็นไหม ถ้าลูกคนนี้เกิดมานะ โอ้ พ่อท้องลูกคนนี้นะ โอ้โฮ ครอบครัวยุคประสบความสำเร็จ ทุกอย่างราบรื่นหมดเลย มันอยู่ในพระไตรปิฎกนะ เขาเป็นขอทานคนทุกข์คนจนอยู่แล้ว เวลาเขามีท้องขึ้นมานะ ไปขอทานนี้ ไม่ได้กินเลย ไปแล้วทุกข์ยากมาก

แล้วพอกลอดลูกออกมาแล้วนะ อุ้มลูกไปไม่ได้กิน ต้องเอาลูกทิ้งไว้ก่อน แล้วไปขอทาน ถึงจะได้มา คุณตัวเองก็เป็นขอทานอยู่แล้ว แล้วเวลาลูกเกิดขึ้นมา คุณเราก็ตำต้อยอยู่แล้ว ทำไมลูกเรატำต้อยยิ่งกว่านั้นไปอีก แต่ต้องไปหาอยู่หากินขนาดนั้นนะ แต่ถึงที่สุดแล้วนะ เวลาประพฤติปฏิบัติไปนี่เห็นไหม คนต่ำคนต้อย แต่คนต่ำคนต้อย ด้วยอามิส ด้วยผลบุญ ด้วยอำนาจวาสนา แต่เขาก็มีกรรมดีของเขา

ถ้าไม่มีกรรมดีของเขาจะประพฤติปฏิบัติไม่ได้ เพราะพวกนี้เวลาเกิดเห็นไหม คนดีไม่ได้ดีด้วยการเกิด ไม่ได้ดีด้วยชาติตระกูล แต่ดีด้วยการกระทำ ถ้ามันต่ำต้อยขนาดนี้ มันเสียใจขนาดนี้เห็นไหม เขาออกประพฤติปฏิบัติเห็นไหม เขาออกบวช เขาสำเร็จเป็นพระอรหันต์ได้นะ ถ้าเป็นพระอรหันต์ ทำไมมันทุกข์ยากขนาดนี้ล่ะ

แต่ผลของการสร้างบุญกุศลมาหาศาล บุญกุศลช่วงไหนล่ะ บุญกุศลคืออะไร เพราะเราบุญกุศล เราก็อำนาจทองไข้ไหม เราบุญกุศล เราก็อำนาจประสบความสำเร็จไข้ไหม ทรัพย์ภายนอก ทรัพย์ที่เป็นสาธารณะ ทรัพย์อย่างนี้ ทุกคนก็หาได้ อยู่ที่เขาวินัยปัญญา อยู่ที่จังหวะและโอกาส

แต่เวลาทรัพย์ภายในนี้สิ ทรัพย์ภายใน เอาใจของเราไว้ในอำนาจของเรา ที่เรามาทำบุญกุศลกันอยู่นี้ เราเปิดทางของเราเองไง ถ้าเราเปิดทางของเรา คุณก็ทำคุณงามความดี ขนาดไหนเห็นไหม แล้วเขาใช้สอยสมบัติที่เรารักษาไว้ เราสร้างไว้ที่พักข้างทาง คนเดือดร้อนมา เขาได้พัก เขาได้ความร่มเย็นจากสิ่งนั้น นั่นมันเป็นอะไร

นี่ก็เหมือนกันเราทำบุญ ทำความดีของเราเพื่อเรา ทำความดีของเราเพื่อเรา แต่โลกเขาได้ประโยชน์นะ ใครเดือดร้อนขึ้นมา ก็ได้พักอาศัยสิ่งนี้ใช่ไหม เขามาพักอาศัย เขาได้ความร่มเย็นจากสิ่งที่เราปลูกสร้างขึ้นมา ความร่มเย็นคือบุญ บุญเพราะอะไร เพราะเขาอาศัยสิ่งที่เราทำมา นี่ก็เหมือนกัน เรามาทำของเราเพื่อใคร ก็เพื่อเรา เหตุเพื่อเราแต่โลกเขาได้ประโยชน์ไง

แต่เราได้บุญกุศลไง เราได้บุญกุศลเพราะเราพอใจ เราทำสิ่งนี้ เราทำประโยชน์กับชาวโลกเขา แต่ชาวโลกเขาได้พึ่งพาอาศัยเห็นไหม ความพึ่งอาศัยนั้นเป็นเรื่องของโลก แต่ถ้าหัวใจละ หัวใจเพราะเราเขาพึ่งพาอาศัยของเรา แล้วเรามีหลักมีเกณฑ์ของเรา เหมือนการเสียสละนี้ เวลาให้ทานเห็นไหม พระองค์ไหนก็พูดหรรษา ให้ทานๆ เสียสละทาน อ้าว แล้วพระไม่เคยเสียสละเลย พระมีแต่เอา เวลาเขาเห็น เขาเสียสละ

พระให้เสียสละ เสียสละตรงนี้ เสียสละที่เจตนา นี่ เสียสละที่หลุดจากมือเราไป แต่ครูบาอาจารย์ที่ท่านมีศักยภาพ เห็นไหม สิ่งใดที่มันตกจากมือของท่าน ท่านแจกทานต่อไป ขยายทานต่อเพื่อประโยชน์เป็นชั้นๆ ขึ้นไปเห็นไหม ให้อะไรที่ประโยชน์ที่โลกได้กับประโยชน์ที่ใจได้ละ นี่ไงพระผู้นำไป ประโยชน์ที่ใจได้ใช่ไหม คนที่รับจากมือเราไป รับจากมือเราไป ถ้าคนทุกข์จริงนะ

แต่ถ้าคนทุกข์ไม่จริง เราเสียสละก็เพื่อสังคม เพื่อความเป็นอยู่ คนเรามันจะมั่งมีศรีสุขขนาดไหน เวลาเข้าป่าเข้าเขาไปเห็นไหม มันจะมีอะไรละ ในเมื่อมันไม่มีตลาด มันไม่มีสิ่งแลกเปลี่ยน เราจะเอาอะไรมา คนที่อยู่ในป่าเห็นไหม สิ่งใดที่เกิดขึ้นมา เกิดขึ้นมาโดยธรรมชาติ แต่นี่เพราะเราเห็นว่าเรามีเงินแลกเปลี่ยนใช่ไหม เวลาเกิดสงครามโลกขึ้นมา เงินจะเป็นกระดาษเลย กินไม่ได้ ถ้ากินไม่ได้ สิ่งนั้นมันเป็นประโยชน์อะไรละ

แต่ปัจจุบันนี้ คู่มือกำปั่นใครใหญ่กว่า ชาติใครใหญ่กว่า ตั้งกติกาขึ้นมา กีดกันการค้าไว้ด้วยกฎหมาย กีดกันการค้าไว้ด้วยกฎหมาย สิ้นค้ามีงใช้ไม่ได้ นี่เิงทางโลก เขาเบียดเบียนกัน เขาบอกโลกนี้เป็นประชาธิปไตย ประชาธิปไตยมันเรื่องของโลกนะ แต่ธรรมมาธิปไตยสิ นี่พูดถึงธรรม การเสียสละเห็นใหม่ ที่ว่าเสียสละออกไป อะไรก็ทานๆ แต่พระไม่เคยให้ทานใครเลย

พระที่ดีเขาให้ยิ่งกว่าให้อีก เขาให้แม้แต่ชีวิตนะ ชีวิตนี้เสียสละได้เลย ชีวิตนี้ถ้ามีปัญหามาเลย ตายจริงหรือเปล่า เวลาปฏิบัติไป เวลากิเลสมันหลอกนะ จะตายแล้วๆ อะไรมันจะตาย ขอคูสิ อะไรตายก่อน อย่างพวกเราปฏิบัติกันเห็นใหม่ พอเอาตายขึ้นมา เลิกเหอะ เดี่ยวพรุ่งนี้ปฏิบัติใหม่ เวลากิเลสมันหลอกนะ มึงตาย พอมีตาย อ้าวตาย อะไรตายก่อน ขอคูสิ อะไรตายก่อน นี่เิงแม้แต่การเสียสละโดยกิเลสมันหลอกก็อย่างหนึ่ง

การเสียสละชีวิตนะ ถ้าไม่มีการเสียสละถึงชีวิตเห็นใหม่ ธรรมะถึงเกิดที่ปากตายแล้วพอเอาความตาย เอาเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมาละ เลิกเลย เจ็บไข้ได้ป่วยแล้ว เรามีปัญญามาก โอ้ยนั่งมากไม่ได้ เดี่ยวเลื้อดลมไม่เดินแล้วมันจะพิการ เพราะเรารู้มากเินไป มันจะเป็นจริงหรือเปล่า เราเป็นไม่จริงหรือ โอ้อโฮ กินข้าวมือเดียว กินได้อย่างไร โอ้อโฮ คนเกิดมากก็ต้องมีกินอาหารสิ จินตนาการกันไป คิดกันไป ทางโลกเิง

ทำไมพระเราฉันมือเดียวอยู่แล้ว ทำไมยังอดอาหารอีก เพราะอะไร เพราะนั่งไปแล้วมันง่วงนอน ธาตุขันธ์ เพราะเราไม่รู้จักมันเห็นใหม่ เราด้วยจินตนาการ ด้วยความรู้ที่เรารู้มาเห็นใหม่ ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด เวลาปฏิบัติไปก็นั่งสัปหงกโง่งง ทุกคนอยากจะพ้นทุกข์ทั้งนั้นละ โอ้อโฮ อยากจะไปในิพพานทั้งนั้นละ แล้วไปนั่งเอาตัวรอดได้ใหม่ เก่งทุกเรื่อง แต่แม้แต่ในเรื่องของสรีระร่างกายยังไม่รู้เรื่องเลย

ถ้ามันจะรู้เรื่องขึ้นมาเห็นใหม่ ทำไมนั่งมันโง่งง พลังงานที่ไหนมันเหลือใช้ละ มันทับอย่างไร ธาตุขันธ์ ธาตุคือร่างกาย พลังงานของร่างกาย ขันธ์ ขันธ์คือรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ความคิด ความวิตกกังวลเห็นใหม่ ความวิตกกังวลมันกดทับหมด

เลย แล้วหัวใจอยู่ช่วงกลางนี้ หัวใจมันบีบแ่นไปหมดเลย ปัญญาเขอะนะ โอ้อโฮ รู้หมดเลย ต้องกินเขอะๆ โอ้อโฮ กินอืมๆ นอนสะดวกสบาย ปฏิบัติจะสุขยอดเลย ไร้สาระ

แต่ถ้าทอนมันเห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกธุดงค์วัตรเป็นเครื่องขัดเกลากิเลส จันมือเดียว จันหนเดียว จันอาสนะเดียว จันภาชนะเดียว แล้วยังมักน้อย สันโดษในการนั้น เพราะจันเพื่ออะไร เพราะจันเพื่อดำรงชีวิตเท่านั้น เพราะเพื่อให้ชีวิตอยู่ได้เห็นไหม ที่ว่าพอดอาหารมันจะตายๆ ที่ว่า แม้แต่ชีวิตยังเสียสละนะ แม้แต่ชีวิตยังเสียสละ สละเวลาต่อสู้กับกิเลสมัน แล้วเวลาเสียสละกับหมู่คณะเห็นไหม เราเสียปัจจัยเพื่อรักษาอวัยวะ เราจะเสียอวัยวะเพื่อรักษาชีวิต เราจะยอมเสียสละชีวิตเพื่อรักษาธรรม

ในสมัยพุทธกาลนะ ในสมัยพระเจ้าอโศก พระเจ้าอโศกเห็นพระ แล้วอยากให้พระสามัคคีกัน พอเห็นพระสามัคคีกันนะ ก็บอกให้อำมาตย์ไปรวมความสามัคคีของพระ เพราะพระ เวลาสมัยพระเจ้าอโศก มันเริ่มสังคายนา มา มันเริ่มแตกความรู้เห็นต่างๆ กันไป แล้วมันก็มีพระ ไอ้แพะไอ้พระบวชปลอมเข้ามาเนี่ยมาบวชในศาสนา

พอบวชในศาสนา พระที่มีคุณธรรม ท่านรังเกียจเห็นไหม นานาสังวาสเกิดจากความเห็น ความเห็นในกฎหมายหรือคือวินัย ความเห็นในธรรมแตกต่างกัน นานาสังวาสเกิดจากทิฐฐิ ความเห็นแตกต่างกัน ความถือแตกต่างกัน แล้วก็รังเกียจเป็นธรรมดา พอธรรมดานี้พระเจ้าอโศกอยากให้พระนี้สามัคคีกัน

ถ้าไม่สามัคคีกันก็สั่งให้อำมาตย์ไปทำงาน อำมาตย์ก็เลือกโง่อีก ไปถึงก็บอกให้พระสามัคคีกัน ถ้าพระไม่สามัคคี ไม่ลงอุโบสถร่วมกัน ตัดหัวๆ เขาให้ไปสมานสามัคคีกัน ไอ้เนี่ยไปตัดหัวพระเลย พอตัดหัวตั้งแต่พระเถระลงมา มันมีหลานของพระเจ้าอโศกอยู่ที่นั่นด้วย หลานพระเจ้าอโศกเห็นว่ากรกระทำอย่างนี้มันทำเกินกว่าเหตุ ลูกขึ้นไปนั่งเป็นองค์ต่อไปเลย กลับตาให้ตัดหัวเลย

อำมาตย์มาเจอหลานพระเจ้าอโศก ตัดไม่ลง มือไม้สั้นเลย จำได้ว่านี่หลานพระเจ้าอโศก ไม่กล้าตัด พอไม่กล้าตัดนะ กลับไปเฝ้าพระเจ้าอโศกเลย บอกว่านี่ไปตัดหัว ไปถึงก็ให้ไปสามัคคีกัน พอไม่สามัคคีกัน ไม่ฟัง พระไม่ฟัง ก็ตัดหัวหลายๆ พอตัดไป ตัดไป จะไป

รายงานว่าจะทำให้เป็นผลสำเร็จใจ พอตัดไปถึงอีกองค์หนึ่ง ไปถึงองค์ที่จะตัดต่อไปเป็น หลานพระเจ้าอโศก เป็นญาติกับพระเจ้าอโศก

พอเป็นญาติพระเจ้าอโศกคือไม่กล้าตัด ก็กลับมารายงานพระเจ้าอโศกก่อนว่าจะให้ ทำอย่างไร พระเจ้าอโศกนี้ร้อนมากเลย ร้อนมาก สั่งให้ไปสามัคคีกัน ไม่ใช่สั่งให้ไปตัดหัว ประชุมเลย ประชุมเสนาอำมาตย์ว่าทำอย่างนี้ถูกต้องไหม ทำอย่างนี้ถูกต้องไหม สั่งไปอย่างนี้ แต่ไปทำอย่างนี้ ถูกต้องไหม ประึกษากันไป สุดท้ายแล้วก็ร้อนมาก ร้อนมากก็ไปเฝ้า อาจารย์ของตัว เพราะมีพระดิสสะ พระเจ้าอโศกนี้เคารพมาก

ไปถามพระดิสสะว่า ข้าพเจ้าปรารถนาดีกับศาสนา ปรารถนาดีขนาดนี้ แต่ทำไปแล้ว มันเป็นบุญหรือเป็นบาป พระดิสสะบอกว่าพระเจ้าอโศกทำอย่างนี้แล้ว มีความปรารถนาดี กับพระพุทธศาสนา ถ้ามีความปรารถนาดีต่อพุทธศาสนาแล้ว ต้องให้ทำสังคายนา ก็เกิด สังคายนาอีกครั้งหนึ่งขึ้นมาไง ทำสังคายนาขึ้นมาแล้ว พอทำจบสังคายนาเสร็จ

พระเจ้าอโศกก็ส่งศาสนาไปเผยแผ่มา จนเราได้รับบุญกุศลขึ้นมา บุญกุศลตรงไหน บุญกุศลที่เราเกิดในวัฒนธรรมประเพณีของชาวพุทธนะ เวลาพูดถึงชาวพุทธ พวกตะวันตก เขาหัวเราะเยาะมากนะ โอ พระพุทธศาสนา สุดขอดเลย อะไรๆ ก็ดีไปหมดเลย แต่ทำไม เมืองไทยขโมยเยาะฉิบหายเลย ทำไมคนปล้นจี้มันเยาะ ทำไมศาสนาพุทธอยู่ในประเทศ ไทย ทำไมประเทศไทยมีแต่การวิ่งราวชิงทรัพย์กัน ศาสนาไม่มีคุณค่า เวลาเขาเพ่งโทษนะ

เพราะเราพูดถึงศาสนาใช้ใหม่ ทำบุญในพระพุทธศาสนา ทำบุญกับพระจะได้บุญ มาก ศึกษาธรรมะจะมีแต่ความร่มเย็นเป็นสุข แล้วดูชาวพุทธทำไมมันฆ่าแกงกันขนาดนี้ แล้วศาสนามันมีประโยชน์อะไร ศาสนานี้สุดขอดมากเลย แต่ชาวพุทธเป็นชาวพุทธที่ ทะเบียนบ้านไว้ ผู้ที่ศึกษาพระพุทธศาสนา แล้วมองมาเห็นศาสนาที่เจริญมาในประเทศไทย แล้วเห็นคนไทย เขาสดสังเวชนะ กบมันเผือกอ้วนไว้ ไม่รู้จักหрок กอบัว ดอกบัวนี้ สวยงามมากเลย กบมันไม่รู้เรื่องนะ

นี่ก็เหมือนกันพระนำๆ เห็นไหม ฉะนั้นพระเจ้าอโศกพอสังคายนา แล้วเผยแผ่ศาสนา มา นี่พูดถึงการเสียชีวิตใจ เห็นว่าพระอยากได้ พระอยากได้นะ ถ้าพระปฏิบัตินะ เราเสียสละ

มาหมดแล้ว แล้วเราจะมาอ้อมหมีพื้กับไอ้เรื่องปัจจัยเครื่องอาศัยอย่างนี้ แล้วให้สัพหงกโงก
ง่วง ให้มันทุกข์ตรอมใจ ตรอมมาในหัวใจนี้ อันนั้นเป็นแรงปรารถนาใหม่ พวกเราปรารถนา
อะไรกัน เราปรารถนาพ้นทุกข์ไซ้ใหม่ เราปรารถนาขัดเกลากิเลสไซ้ใหม่

ฉะนั้นสิ่งนี้เราถึงบอก เวลามองพระนี่ เวลาพระทั่วไป เราก็มองพระด้วยสายตาของ
โลก ด้วยสายตาของเรา เราไม่รู้หรือว่า พระก็เหมือนพระ พระก็เหมือนมนุษย์โกนหัวห่ม
ผ้าเหลือง มันก็มนุษย์เหมือนมนุษย์ แต่เรารู้หัวใจท่านใหม่ละ เรารู้ถึงความเป็นจริงอันนั้น
ใหม่ ถ้าเรารู้ถึงความเป็นจริงอันนั้นเห็นใหม่ ความจริงนั้น มันเกิดขึ้นมาได้อย่างไร

มันเกิดขึ้นมา เวลานั้นอย่างนี้ เวลานั้น คฤติการเสียสละ เสียสละจากภายนอก เรา
เสียสละได้เพราะอะไร เพราะเราฟังธรรมนะ ถ้าเราไม่ฟัง เราเสียสละไม่ได้หรอก ของกู
ไอ้โฮ หามาเกือบตาย ให้ใครได้อย่างไร ไม่มีทาง กูต้องหาให้เยอะกว่านี้ แต่ถ้ามันฟังธรรม
เห็นใหม่ ของกูก็จริง หามาด้วยน้ำเหงื่อ น้ำพักน้ำแรงนี้แหละ แต่เราเสียสละเพื่อหัวใจ ผู้ที่
เสียสละ เราเสียสละดีกว่าเราเป็นผู้รับ

ถ้าเราเป็นผู้รับเห็นใหม่ เราทุกข์ยาก พอเราไม่ทุกข์ยาก เรารับทำไม แต่ที่นี้พอการ
เสียสละ เสียสละไปแล้ว เขาได้ความชุ่มเย็นจากความร่มเย็นเป็นสุขของเราเห็นใหม่ เรา
พอใจใหม่ นี่การเสียสละทาน ฉะนั้นมีการเสียสละขึ้นมาอย่างนี้ สังคมจะร่มเย็นเป็นสุขใหม่
ทุกคนไม่มีการเอารัดเอาเปรียบกัน ทุกคนเสียสละต่อกัน

คูสิตมัยพุทธกาล มีโรงงาน เศรษฐีคนไหนเป็นเศรษฐี หนึ่งบ้านจะมีโรงงาน ๔-๕
โรงเลย ใครมีโรงงานมาก คนนั้นเป็นเศรษฐีมาก เดียวนี้เศรษฐีมันเก็บเงินไว้ในเซฟนะ แล้ว
มันเอาไปซ่อนไว้อีกต่างหาก เศรษฐีในสมัยพุทธกาล ใครจะเป็นเศรษฐี เขาก็มีโรงงานของ
เขา ถ้าโรงงานของเขา เขาจะให้ เสียสละขนาดไหน แล้วคนทุกข์คนจนนี้ มาอาศัยโรงงาน
นั้น

ภิกษุ ภิกษุไม่ใช่เป็นไซ้ ห้ามกินข้าวในโรงงานนั้นเกิน ๒ วันหรือ ๑ วัน ในวินัยมี
ตลอด เพราะห้ามกิน ห้ามไปฉันข้าวในโรงงานนั้น เพราะว่าถ้าฉันในโรงงาน ภิกษุจะเป็นผู้
จีเกียจ ไม่บิณฑบาตเป็นวัตร แต่ให้ภิกษุฉันได้ ฉันได้หมายถึงว่าเดินทางมา หรือจะเดินทาง

ต่อไป ยังไม่มีความพร้อม ให้ฉันในโรงทานนั้นได้ แต่โรงทานนี้เป็นการเสียดสละกับฆรวาส
ทั้งหมด กับมนุษย์ทั้งหมดเห็นใหม่ นี่การเสียดสละของเขา เพราะเขาเป็นเศรษฐี

นี่เป็นเศรษฐีเพราะอะไร เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทศนาว่าการใน
สมัยพุทธกาล สมัยพุทธกาล ผู้คนได้ยินได้ฟังธรรมทั้งหมดเห็นใหม่ รู้ว่าอะไรถูกต้องอะไรผิด
พอรู้อะไรถูกต้องอะไรผิด คนที่เขา มีทรัพย์สมบัติเขามาก เขาก็ทำหน้าที่ของเขา ให้อื่นทุกคน
จน มันก็รับทานอย่างนั้น สังคมนั้นมีการเสียดสละ มันจะร่มเย็นเป็นสุขใหม่

นี่ขนาดว่านี่ตกผลึกนะ มันถือว่าเป็นประเพณีวัฒนธรรมเท่านั้นเอง แต่เดี๋ยวนี้นั้น
เป็นกิริยาทำทางกันเฉยๆ ยิ่งเป็นแพะด้วยแล้ว พระนี้หาแต่ผลประโยชน์ใจ ยิ่งอบายมุข เอา
อบายมุขเอามาล้อมลวงกัน ทำบุญทำกุศลนี้ต้องเอาอบายมุขออกมาก่อนเลย ออกอบายมุข
ก่อน ทุกอย่างจะเป็นผลตอบแทน

แต่ถ้ามันเป็นพระน้านะ ยิ่งเสียดสละเท่าไร สิ่งที่เกิดขึ้นมา เกิดขึ้นมาจากกลางหัวอกนี้
ความลับไม่มีในโลกนะ สิ่งที่เรายื่นออกจากมือเราไป ใครเป็นคนยื่น แล้วถ้าหัวใจมันไม่คิด
มือนี่ขยับได้ไหม หุ่นยนต์ขยับไม่ได้หรอก มันต้องมีโปรแกรมของมัน ถ้าตั้งโปรแกรมไว้
แล้ว หุ่นยนต์มันจะขยับได้ นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราศึกษาธรรมะพระพุทเจ้า จนหัวใจมันเป็น
ธรรมเห็นใหม่ มันยินดี มันพอใจทำ

ถ้ามันยินดี มันพอใจทำนี้บุญเกิดที่นี่ บุญเกิดที่เจตนา บุญเกิดที่ความพอใจจากหัวใจ
ถ้ากิริยาเห็นเขาทำก็ทำตามเขาไปนี่เห็นใหม่ มันไม่ซาบซึ่งใจหรอก ถ้ามันซาบซึ่งใจเห็น
ใหม่ การเสียดสละอย่างนั้น การเสียดสละจากหัวใจ การเสียดสละจากภายใน เห็นใหม่ถ้าการ
เสียดสละจากภายในนี้ บุญกิริยาวัตถุ เวลาเราเสียดสละวัตถุภายนอกไป เราต้องแสวงหามา เรา
เสียดสละความสะดวกสบายของเราเรานั่งกำหนดพุทโธๆ เราเสียดสละแล้วนะ

การเสียดสละเห็นใหม่ เขาบอกว่า เราเป็นคนทุกข์คนจน คนอื่นเขามั่งมีศรีสุข เขา
เสียดสละได้ ให้อะไรมันคนทุกข์คนจน นี่ให้อะไรเสียดสละอย่างนั้น ถ้าเราน้อยเนื้อต่ำใจว่าวัตถุเรา
ไม่มี แต่ถ้าเราอนุโมทนาไปกับเขา คือเขาเสียดสละ แล้วเรายินดีไปกับเขา เราก็ได้บุญแล้วเห็น
ใหม่ การได้บุญกุศล คือจิตใจที่ดงาม จิตใจที่ดงาม จิตใจที่ผ่องแผ้ว ถ้าจิตใจที่ดงามเห็นใหม่

เห็นเขาทำบุญ เราก็พอใจไปกับเขา เรานุโมทนาคือเราพอใจไปกับเขา นี่เสียสละจากภายนอก

ถ้าเสียสละจากภายในเห็นไหม มั่งมีศรีสุขขนาดไหน ก็มีร่างกายกับจิตใจเหมือนกัน ถ้าเรารู้อย่างไรที่เราได้เห็นไหม นี่ บุญกิริยาวัตถุ เรายอมเสียสละสิ่งสะดวกสบายของเราเพื่อเหตุใด ถ้าเราอยู่สะดวกสบายของเรา จิตใจมันก็ไหลไปเหมือนกับน้ำ น้ำนี้มันไหลออกไปที่ต่ำ สิ่งที่เป็นความรู้สึกของเรามันกระจายออกไปตามธรรมชาติของมัน

พอเรามานั่งควบคุมของเราเห็นไหม สิ่งที่มีค่าที่สุดคือหัวใจของมนุษย์นะ สิ่งที่มีคุณค่าที่สุดคือความรู้สึก ความรู้สึกนี้ มันปฏิสนธิมาเกิดในใจ แล้วมันฝังอยู่ในหัวใจนี้ เพราะมันมีพลังงาน ไม่มีจิตคนไม่มีชีวิต ถ้าจิตเคลื่อนออกจากร่างก็มีค่าเท่ากับคนตาย เวลาคนตาย จิตวิญญาณนี้ออกจากร่างไป จิตวิญญาณไปปฏิสนธิจิต ไปเกิดในใจ ใจมีแต่เล็กๆ เกิดเป็นมนุษย์นั่งกันอยู่

สิ่งที่มันเกิดขึ้นมาเห็นไหม สิ่งที่มีค่าเล็กๆ เห็นไหม พอปฏิสนธิจิตเห็นไหม มันมีคุณค่า มีคุณค่าเพราะเกิดมาเป็นสิ่งที่มีชีวิต เพราะมีชีวิตนะ ครูบาอาจารย์บอกลมหายใจเข้าและลมหายใจออก ลมหายใจเข้าและลมหายใจออก เราไม่ใช่หายใจทิ้งเปล่าๆ คนเรากำนวนแล้วชีวิตหนึ่งหายใจก็ครั้ง ชีวิตหนึ่งหายใจก็ครั้ง แล้วหายใจขนาดนั้น ชีวิตต้องสิ้นสุดเอาเมื่อไหร่

แต่ถ้าเราหายใจเข้าเห็นไหม เราหายใจเข้า เรามานั่งภาวนาหายใจเข้าและหายใจออก มีสติสัมปชัญญะ สิ่งที่เป็นพลังงานนี้มันไม่สูญเปล่าไป สิ่งที่เป็นพลังงานเห็นไหม ทำไมต้องพุทโธ ทำไมต้องใช้คำบริกรรม ทำไมต้องว่า คำบริกรรมเหมือนภาชนะ ถ้ามีภาชนะเราจะใส่ของเหลว ใส่ น้ำ ใส่อากาศ บรรจุอากาศทุกอย่างได้ แต่ถ้าไม่มีภาชนะเห็นไหม ทุกอย่างมันก็กระจายไปอย่างนี้ สิ่งที่มีคุณค่าที่สุดเห็นไหม

แต่เราไม่เห็นอะไรมันเลย แล้วเราไม่ว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าเลย อ้าว ความรู้สึกเอาไว้คิดไว้ เอาไว้ทำงานไว้ เอาไว้หาเงินไว้ เอาไว้เลี้ยงชีพไว้ ภูมิคุณค่าไว้ แล้วหัวใจเอาอะไรเลี้ยงมัน หัวใจเอาอะไรเลี้ยงมัน นี่ใจถ้าหัวใจเอาอะไรเลี้ยงมัน มันจะมีสติมีปัญญาขึ้นมา เรานุ

กิริยาวัตถุเห็นใหม่ เรานั่งพุทโธๆ นี่ นั่งสงบนะ เด็กหรือใครก็ได้แต่ทำงานเวลาเครียดนี้ ถ้าเรามานะในการทำงาน มันก็จะเครียดกันไปเรื่อยๆ

แต่ถ้าเรามีเวลาพัก พักขึ้นมาให้มันผ่อนคลาย แล้วเรากลับไปพิจารณาเหตุการณ์ใหม่ มันจะเห็นเหตุการณ์นั้นด้วยความชัดเจนนะ เด็กมีการศึกษาเวลาอ่านหนังสือ แล้วมันเครียดมาก เขาบอกโอ้ยไม่ได้นะ กูยังอ่านยังไม่รู้เลย แล้วกูไม่อ่านยิ่งโง่เข้าไปใหญ่เลย นี่โลกมันคิดนะ อ่านนี่วางไว้ก่อน มาทำความเข้าใจของใจ แล้วกลับไปดูใหม่ กลับไปดูใหม่ เด็กคนนั้นเปลี่ยนหมด

เห็นใหม่พุทโธนี้ พระนำ เราเคารพองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระพุท พระธรรม พระสงฆ์ เป็นแก้วสารพัดนึก ทีนี้พระที่นำเรา พระที่ประเสริฐเห็นใหม่ นำโดย ศีล สมาธิ ปัญญาไม่ใช่นำโดยวัตถุ สิ่งที่เป็นวัตถุนะ มันเป็นอำนาจวาสนาของคน เห็นใหม่ แต่เราปัญญา ที่จะทำให้เราหลุดพ้นได้ มันเกิดได้ทุกคน ถ้าเราปัญญาของเรา โง่เง่าแต่คุณนะ เขาคิดอย่างไร ก็คิดไม่ออก

เวลาจำมาจำเก่งนะ จำธรรมพระพุทธเจ้าจำได้ทุกตัวอักษรเลย พุทธนี้ไม่มีผิดเลยนะ แต่ความรู้จริงไม่มีเลย เห็นใหม่ แล้วเราจะเกิดอะไรขึ้นมา ก็เกิดความรู้จำ ความรู้จำก็เป็นเรื่องโลกๆ นี่ละ โลกคือความจำ สุตมยปัญญาคือการศึกษาเล่าเรียน จินตมยปัญญาคือการจินตนาการ ภาวนามยปัญญาที่จะเกิดขึ้นมากับเราเห็นใหม่

นี่พระจะนำตรงนี้ นำสิ่งที่เราไม่รู้ ยิ่งสติเห็นใหม่ สติเกิดจากอะไร สติเป็นอย่างไร ทั้งๆ ที่ฝึกสติแล้ว เวลาจิตมันเป็นอย่างนี้ มันเป็นอย่างนี้ ทั้งๆ ที่เราสัมผัสยังไม่รู้เลยนี้ ไม่รู้เพราะอะไรละ ไม่รู้เพราะมันเป็นสิ่งความมหัศจรรย์ อุดรึมนุสสธรรม ธรรมเหนือมนุษย์ใจเราเป็นมนุษย์ใช่ไหม ความรู้สึกรับรู้ของวิทยาศาสตร์รับรู้ได้ ที่พิสูจน์กันได้เห็นใหม่

เราบอกเลยเห็นใหม่ เวลาเราบอกว่าธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางไว้เป็นกุศลเป็นบุญกุศลของเรา เราเกิดมาพบธรรม โอ้พวกวัยรุ่นมันบอกนะ อย่างนั้นเอ็ดสัน มันมีประโยชน์กว่าเราอีก มันคิดไฟฟ้าให้เรามีแสงสว่าง ไอนั่นเขาคิดเพื่อประโยชน์โลกนะ

เขาคิดขึ้นมาเพื่อธุรกิจของเขา ใช้ประโยชน์ของโลกเขาก็มีของเขา ในแสงสว่างเราก็ได้ประโยชน์นั่นแหละ นี่แสงสว่างจากภายนอก

แต่แสงสว่างจากภายในละ แล้วแสงสว่างอย่างนี้ ไฟฟ้าที่เราใช้อยู่นี้ เราจะไปใช้บนสวรรค์ไหม เราจะไปใช้บนพรหมไหม แต่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ สิ่งที่ว่ากฎะ วิกฎะ มันเป็นความสว่างของใจ ใจที่มันส่องแผ้ว แผ้วแผ้วเพราะเหตุใด แผ้วแผ้วเพราะมันสลัดอวิชชา สลัดค้นหาความทะยานอยาก ค้นหาความทะยานอยากมันขับไล่ให้เราวิ่งเต้นไปตามมันเห็นไหม ถ้าเรามีสติปัญญา เรายับยั้งมันให้มันเป็นอิสระขึ้นมา

รถถ้าเราไม่ปลดเกียร์ว่างนะ เราติดเครื่องไม่ได้หรอก รถจะติดเครื่องต้องอยู่ที่เกียร์ว่าง จิตโดยธรรมชาติของมันตั้งแต่เกิดมาไม่เคยหยุดคิดเลย นอนหลับมันก็ฝัน ถ้าเราพุทโธๆๆ จิตมันหยุดคิดได้ เครื่องยนต์ที่มันดับได้ มันจะผ่อนคลายไหม ถ้าเครื่องยนต์ที่ผ่อนคลายไม่ได้ ในปัจจุบันนี้เครื่องเราผ่อนคลายไม่ได้นะ แต่เพราะเราได้หยุดพักผ่อนกันด้วยการนอน ถ้าเราไม่นอนหลับพักผ่อนนะ คนอยู่ไม่ได้หรอก คนอยู่ได้ด้วยการนอนหลับพักผ่อน

แล้วธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าจิตมันหยุดละ หยุดโดยสัมมาสมาธินะ สัมมาสมาธิ ถ้าโดยมิจณาสมาธิ คุณิเขาทำสมาธิกันโดยฤทธิสมาธิ เขาก็ทำสมาธิกัน แต่ทำสมาธิโดยมิจณา มิจณา คือความผิความไม่เข้าใจมันเห็นไหม ถ้าความเข้าใจมันเป็นสัมมา ถ้ามันปลดเกียร์ว่างได้แล้ว พอมันติดเครื่องได้แล้วต้องใส่เกียร์ ใส่เกียร์เขาใช้ปัญญาโลกุตตรปัญญา ปัญญาที่ชำระล้าง

ถ้าชำระล้างในหัวใจของเรา อริยสัจ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ทุกคนจะบ่นว่า ทุกข์ๆๆๆๆ แล้วทุกข์อยู่ไหน ไม่รู้ก็ร้องไห้อยู่นี้ ทุกข์ฉิบหายเลย แล้วทุกข์อยู่ไหน ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค เห็นไหม หลวงตาบอกว่า กิเลสนะ มันมาจีรคบนหัวใจ มันเอาค้นหาความทะยานอยาก เอาความเจ็บช้ำน้ำใจ เอาความคิด มันมาถ่ายไว้บนหัวใจนะ แล้วมันก็ไปแล้ว พอมันถ่ายเสร็จนะ เออ ทุกข์แล้วเว้ย เพราะอะไร เพราะมันขัดใจ เพราะมันไม่พอใจ

แล้วทุกข์มันคืออะไร ไม่รู้ แล้วบ่นว่าทุกข์ๆ นี่ใจชาวพุทธทะเบียนบ้าน ทุกข์ก็ไม่ว่าทุกข์มันคืออะไร ทุกข์มีแต่เรื่องให้ แต่ถ้าปฏิบัติธรรม เวลาจิตมันสงบขึ้นไปนะ พอจิตมันสงบเข้ามาเห็นไหม ทุกข์เพราะอะไร เพราะจิตพอมันเกียร์ว่างแล้วนี่ มันว่างของมัน อ้าวแล้วเอ็งทุกข์เพราะอะไร ทุกข์เพราะอะไร เพราะเอ็งเกียร์ว่างแล้ว เอ็งไล่เกียร์ออกไป เอ็งไล่เกียร์อย่างไร เอ็งรับรู้อะไร เอ็งไปยึดมันอะไร เอ็งยึดมัน ถ้าเขาขมไม่ค่อยคิด ถ้าเขาคำคิดมาก ยิ่งใครนึกทาคิดบ่อยมากเลย

แล้วทุกข์มาจากไหน ทุกข์มาจากไหน ทุกข์เพราะมีงโง่โง่ เห็นไหมมันต้องเห็นเหตุแห่งทุกข์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าทุกข์ควรกำหนด สมุทัยควรละ ให้อัปปะเวีย กำจัดทุกข์เวีย จะปลดทุกข์แล้วเวีย ปลดทุกข์ก็เข้าห้องน้ำใจ แต่จะปลดทุกข์ออกจากใจปลดอย่างไร แล้วจะปลดทุกข์นะ ปลดทุกข์ขึ้นมามันต้องรู้ว่า ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ ทุกข์มันมาจากไหน

ทุกข์มันเกิด เกิดเพราะมีอวิชชา ทุกข์มันมาจากการเกิด สถานะที่เราได้ตำแหน่งหน้าที่การงานมา เราได้มาจากไหน เราทำงานมาได้หน้าที่การงานของเรา นี่ก็เหมือนกันหน้าที่ของใจ ตั้งแต่มันเกิดถ้ามันไม่เกิดขึ้นมา สถานะของมันเป็นโอปปาติกะ มันหมุนของมันเป็นธรรมชาติของมัน แล้วพอเกิดขึ้นมาเป็นมนุษย์ ชีวิตหนึ่ง ชีวิตนี้เกิดมาจากอะไร

ชีวิตนี้เกิดมาจากบุญกุศลนะ ถ้าไม่มีบุญกุศล เราจะไม่ได้เกิดเป็นมนุษย์ ถ้ามีบุญกุศลไปเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม ยังบุญกุศลน้อยกว่ามนุษย์เลย เพราะเทวดา อินทร์ พรหมเขาอยู่ในโลกของวิญญูณาหาร ผัสสาหารเขาอยู่ในโลกของบุญ เขาก็จะลืมตัวของเขา แต่เราอยู่ในโลกมนุษย์นี่ ดิบๆ สุกๆ นี่เห็นไหม ถ้าไม่มีปัจจัยเครื่องอาศัยก็หิวโหยก็ทุกข์ยาก ให้อปัจจัยเครื่องอาศัย ให้อร่างกายนี้ มันบีบคั้นเราให้เราตื่นตัว

ถ้าไปเกิดในนรกอเวจีเห็นไหม มันก็ไปเกิดในที่มืดแต่ทุกข์ยากทำอะไรไม่ได้เลย มีแต่ทุกข์กับทุกข์ ไฟนรกเผาอย่างเดียว ไม่มีความสุขเลย นั่นก็ผลเกิดจากอะไร เกิดจากบุญกุศลเกิดจากบาปอกุศลใจ แต่พอเกิดเป็นมนุษย์นี้ มนุษย์สมบัตินะ มันมีปัจจัย มันมีสิ่งบีบคั้นมาวันนี้กินข้าวกลางวันเห็นไหม ไม่บีบคั้น

หิว โรคหิวมันหิว โรคหิวเกิดแล้ว โรคหิวขาดอาหารมันต้องกินข้าว ร้อนหรือ หิว น้ำหรือ โรคหิวน้ำก็ต้องดื่มน้ำแล้ว นี่พอดื่มน้ำ ถ้าคิด นี่คือยาทั้งหมด ยาแก้โรค แก้หิวใจ แล้วยาอย่างนี้เป็นยาประจำโรค เห็นไหมปัจจัยเครื่องอาศัย มันบีบคั้นเข้ามา ถ้ามันบีบคั้นเข้ามา มันมนุษย์สมบัติเห็นไหม ที่ว่าเกิดเป็นมนุษย์แล้วมีคุณค่ามาก มีคุณค่ามากเพราะตรงนี้ ใจ มีคุณค่ามากเพราะมนุษย์รู้จักตัวมนุษย์ใจ มนุษย์รู้จักตัวเอง มนุษย์รู้จักใจ

เพราะมนุษย์นี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เป็นมนุษย์ เพราะมนุษย์ทำให้พ้นจากกิเลสได้ แต่ถ้าเป็นเทวดา อินทร์ พรหมนะ เขาก็เป็นของเขา พอเขาหมดวาระนะ เป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหมนี้ต้องหมดวาระ เพราะที่ไหนมีการเกิดที่นั่นมีการตาย ถ้ามีการเวียนอยู่มันต้องตายหมด เกิดเป็นมนุษย์ต้องตายหมด ทุกคนต้องตายหมด มันจะเวียนไปอย่างนี้ เป็นผลของวิญญูะ

แต่เพราะบุญกุศลมันขับเคลื่อนของมันไปเห็นไหม นี่พระที่ปฏิบัติต้องรู้ต้องเห็นหมด ถ้าไม่รู้เห็นนี้ ชีวิตนี้คืออะไร เกิดมาจากไหน อยู่มาทำไม ตายแล้วไปไหน ตายแล้วจะเป็นอะไรต่อไป ธรรมชาติพระพุทธรเจ้าตอบสนองหมดเลย สิ่งนี้ๆ เห็นไหม พระน้า พระน้าจะนำสิ่งนี้แล้วสิ่งนี้ถ้าเราตอบสนองเราได้ มันตอบสนองเราได้ เราย้อนกลับมาที่เรา

ถ้าย้อนกลับมาที่เรา เราตั้งสติของเรา ศึกษาธรรมชาติพระพุทธรเจ้ามาทำอะไร สาธุ ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมชาติของครูบาอาจารย์รู้หมดละ ท่องได้ทุกคำเลย แต่ไม่รู้เรื่องนะ มันปลดล็อกใจเราไม่ได้ใจ มันปลดไม่ได้เพราะอะไร เพราะมันไม่ใช่ความจริงกับเราใจ มันไม่ใช่เกิดขึ้นมาจากใจใจ เป็นโรคที่ไหนต้องรักษาโรคที่นั่น

ในเมื่อกิเลสมันอยู่ที่ไหนต้องรักษาที่นั่น กิเลสไม่ได้อยู่ในพระไตรปิฎกเว้ย กิเลสไม่ได้อยู่ในครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ท่านปฏิบัติท่านพ้นไปแล้วนี้ พระน้า ครูบาอาจารย์ที่นำเรามา กิเลสมันอยู่ที่ใจเรา แล้วใจเราไปศึกษามา ไปศึกษาธรรมชาติพระพุทธรเจ้ามาแล้วเรารู้อะไร ก็รู้จำใจ เงินในกระเป๋าคนอื่นเห็นเต็มไปหมดเลย ใช้ประโยชน์อะไรไม่ได้ เงินต้องหามาด้วยตัวของเราเอง

สมาธิ สติ ปัญญา ต้องฝึกขึ้นมาจากตัวเราเอง ถ้าเราฝึกขึ้นมาจากตัวเราเอง แล้วเราแก้ไขของเราไป เราแก้ของเราไปเห็นไหม ถ้าเราแก้ของเราไป ก็ล้มลุกคลุกคลานไง เด็กฝึกงานนะ คู่มือเด็กอ่อนมันหัดเดินนะ ล้มลุกคลุกคลานแต่มันต้องเดินได้ของมันนะ แต่จิตถ้าภาวนาไม่เป็นลุกขึ้นมาไม่ได้ ภาวนาไปไม่ได้ ภาวนาไม่ได้ ถึงที่สุดถ้ามันภาวนาของมันได้ มันจะย้อนคืนมา ถ้าจิตมันตั้งได้

ถ้าจิตมันตั้งได้เห็นไหม จะล้มลุกคลุกคลานขนาดไหน ถ้าพยายามตั้งสติอยู่เห็นไหม มันจะยืนขึ้นมาได้ ถ้ายืนขึ้นมาได้ นี่สัมมาสมาธิ แล้วพยายามฝึกฝนของเราเห็นไหม ฝึกฝนของเรา ชำระของเรา แก้ไขของเรา ถ้าแก้ไขของเรา สิ่งที่เราทำเป็นธรรมะ ธรรมะที่เป็นสภาวะธรรมเห็นไหม คำว่าสภาวะธรรม เวลาพูดกันสภาวะธรรม สภาวะธรรม เราไปแบ่งแยกว่าสภาวะธรรมกับเราแยกกันไง

สภาวะธรรมเลยเป็นธรรมชาติไง แล้วสภาวะเราละ สภาวะเราเป็นอะไร สภาวะจิตเราเป็นธรรมชาติไหม ถ้าสภาวะธรรมเป็นธรรมชาติ การเกิดและการตายก็เป็นธรรมชาติอันหนึ่ง ความรับรู้สึกเราเป็นธรรมชาติอันหนึ่ง ถ้าสภาวะธรรมเป็นธรรมชาติ เราก็เป็นพระอรหันต์หมดแล้วละ เพราะเราก็เป็นส่วนหนึ่งของสภาวะธรรมนั้น

แต่ถ้าเป็นความจริง สภาวะธรรมที่เกิดขึ้น สภาวะที่เกิดขึ้น มันต้องมีเหตุมีผลของมัน แล้วสภาวะธรรมที่เกิดขึ้น มันต้องมีการสํารอกของมัน พอมันสํารอกของมันเห็นไหม เพราะธรรมดาการเกิดและการตายเป็นผลของวิภวอยู่แล้วนะ การเกิดและการตาย ผลของมัน สภาวะธรรมเป็นอย่างนี้อยู่แล้ว แล้วผลที่มันไม่เป็นไปตามนั้นละ มันเอาอะไรไปขึ้นมัน เอาอะไรไปทำลายมัน มันถึงจะหลุดออกมาสภาวะธรรมอันนั้น

เห็นไหมมันถึงเหนือสภาวะธรรมนั้นไง ถ้ามันไม่เหนือสภาวะธรรมนั้น มันก็ต้องหมุนไปอย่างนั้น แต่ถ้ามันเหนือ มันเหนือเพราะเหตุใด คูสิริธเวลาวิ่งมาเต็มที่ เบรกมันยังหยุดได้เลย จิตที่มันหมุนไป มันมีสติปัญญา ถ้ามีสติมันเบรกได้หมดละ มันยับยั้งความทุกข์ ความเห็น มันยับยั้งได้หมดเลย แต่แค่ยับยั้งไว้นะ

ถ้ายังไขว่คว้าแล้ว สภาวะธรรม พอยังไขว่คว้า พอปล่อยหมดเลย ใจที่ไหนยึดก็มีกิเลสนะ พอปล่อยแล้วไม่มีกิเลส มันยังไขว่คว้าหมดแล้ว รถเบรกมันก็จอด ไม่มีกิเลสแล้วทำอะไรต่อ แล้วมันทำอะไรต่อ มันทำอะไรไปไม่ได้หรอก นี่ก็เหมือนกัน พอเป็นสัมมาสมาธิแล้วนี้ เพราะถ้าไม่มีครูบาอาจารย์นะ เราจะติดกัน เราจะเข้าใจว่าสิ่งนี้เป็นสภาวะธรรม เพราะมันเป็นสิ่งที่ไม่เคยรู้เคยเห็นใจ เราใช้ชีวิตไปโดยธรรมชาติ เราใช้ชีวิตไปโดยสามัญสำนึก

จิตความคิดทุกอย่างมันก็หมุนไปตามสามัญสำนึก แล้วพอมีสติขึ้นมา มันก็หยุดได้ อ้าว แปลก แปลกประหลาดแล้ว โอ๊ย มหัศจรรย์ นี่แค่พื้นฐานนะ แล้วครูบาอาจารย์ของเรา เห็นไหม เวลาปฏิบัติมาแล้ว เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหลงปฏิบัติมา ไปศึกษามา ๖ ปีกับลัทธิต่างๆ เวลาพอปฏิบัติขึ้นมา สิ่งที่เราไปศึกษาเขาเป็นโลกเป็นปัญญาของโลก มันก็หมุนไปตามสภาวะของมัน

แต่พอมันเป็นความจริงขึ้นมาละ ความจริงขึ้นมาละ พอมันชำระกิเลสได้เห็นไหม เทวดา อินทร์ พรหม อนุโมทนาเลย เวลาเทศน์ธรรมจักรขึ้นไปเห็นไหม ส่งข่าวเป็นชั้นๆ ขึ้นไปเลย เพราะเทวดาถึง เทวดา อินทร์ พรหม ไม่เข้าใจหรอก สถานะของเทวดา อินทร์ พรหม เหมือนมนุษย์นี่ละ ไม่แตกต่างกันเลย สวรรค์นั้นก็เหมือนลูกเศรษฐี นรกก็เหมือนลูกคนจน ก็เท่านั้น

จิตเหมือนกัน สถานะต่างกัน ลูกเศรษฐี ลูกมหาเศรษฐีนะ เขาปรนเปรอลูกของเขาเนะ ก็เหมือนกับเราวิญญูณาหาร เป็นทิพย์หมดละ ทุกอย่างพร้อมหมดเลย ก็เท่านั้น จิตก็คือจิต สวรรค์ก็ลูกเศรษฐี นรกก็ลูกคนจนก็เท่านั้น แล้วมันก็เวียนตายเวียนเกิดอยู่อย่างนี้ แต่เวลาของเขาไม่เท่าไหร่นะ เวลามนุษย์ ๖๐ ปี มนุษย์ ๘๐ ปี ๑๐๐ ปี เทวดาอายุเขายาวกว่าเราเยอะ เพราะอะไร

เพราะมิติมันคนละมิติ อายุหมายความว่า ความอยู่นานกว่า ยิ่งนรกยิ่งนานกว่า นี่นานกว่า มันไม่คุ้มค่ากันหรอก เขาคำนวณแล้วไง ๑๐๐ ปีของเรา เท่ากับเขา ๑ วัน เขาคำนวณกันนะ ๑๐๐ ปี เขาก็ ๑ วัน เห็นไหมแล้วเวลา ๑ ปีของเขาละ เขาบอกว่าสวรรค์ที่เราคิดกันนี่ ๕ ล้านปี นี่พูดอันนี้ในตำราที่เขาทำวิจัยกัน

แต่ถ้าในการปฏิบัติเห็นไหม แผลงวันมัน ๗ วัน เราเนี่ย ๑๐๐ ปี เราว่าแผลงวันมันอายุสั้นมาก แต่แผลงวันนะมันเหมือน ๗ วันนะ มันบอก โอ้โฮ ๗ วันนี่ก็นานมากเนอะ อายุขัยของใครของมัน ที่นี้อายุขัยอย่างนี้ มันเป็นผลของวิญญู เพราะผลของวิญญูมันเปลี่ยนแปลงสลับเปลี่ยนกัน มันถึงมีเวรมีกรรมไง ลูกเห็นไหม พ่อแม่ปู่ย่าตายาย เวลาเกิดสลับเปลี่ยนกันนะ ผลัดกันนะเป็นพ่อ เป็นแม่ เป็นลูก เปลี่ยนกันไปเปลี่ยนกันมา

จิตดวงหนึ่ง ถ้าการเกิดและการตายของชีวิตมนุษย์ เอามาทับถมกันไว้เนี่ย โลกนี้ไม่พอใส่ ฉะนั้นจิตไม่เคยตายไง จิตนี้ไม่เคยตาย ความรู้สึกนี้ไม่เคยตาย แต่มนุษย์นี้ต้องตาย แต่จิตไม่เคยตาย พอมันสลัดจากชาตินุษย์นี้ไป จิตมันธรรมชาตินี้ไม่เคยตาย มันก็ไปของมัน มันสร้างเวรกรรมของมัน แรงขับของมันไง แรงขับสูงแรงขับต่ำ แรงขับบวกลบ มันก็ไปตามแรงขับนั้น

แล้วแรงขับนี้ซ้อนๆ กัน เพราะกรรมดีกรรมชั่วของมันขับซ้อนกัน แรงขับอะไรมันเสวยก่อน ได้เกิดในฐานะไหนก่อน แต่หมดจากสถานะนั้นมันยังต้องเกิดต่อไป ความเกิดต่อไปเห็นไหม สิ่งนี้มันเป็นข้อเท็จจริงที่จิตไม่เคยตาย ถ้าจิตไม่เคยตาย เป็นมนุษย์ก็ไม่เคยตาย แต่มนุษย์นี้มันไม่ได้ดูแลจิตของเราไง มันไม่ได้ดูแลเราไง มันดูแลแต่สถานะของมนุษย์นี้ไง มันดูแลแต่ชาตินี้ไง

ที่นี้เวลาธรรมะพระพุทธเจ้า เวลาเราปฏิบัติกันถึงที่สุดแล้วเห็นไหม เวลาเทวดาอินทร์ พรหม เขาก็เข้าสถานะนี้เหมือนกัน แต่เขาไม่รู้เรื่องอริยสัจ แต่เขามีใจเหมือนกันนะ เศรษฐีหรือคนที่มีความสุข แล้วเขายังมาปฏิบัติธรรมนี้ คิดสิเขาจะลงมาทำไหม แต่ถ้าคนเขาลงมาทำเพราะอะไร เพราะว่าเศรษฐกิจทุกข์ เงินทองนี้มหาศาลเลยแต่ก็ทุกข์ ไม่รู้มันแบกหามอะไรของมันอยู่ในหัวใจนะเห็นไหม

ถ้าเศรษฐีอย่างนั้นเขามีโอกาส เทวดาที่จะมาฟังเทศน์ส่วนใหญ่จะเป็นอย่างนี้ เป็นอย่างนี้เพราะอะไร เพราะว่าเขาอยู่ในสถานะของเทวดาก็แล้วแต่ แต่เขายังมีทุกข์ของเขา เขาก็อยากจะพ้นจากทุกข์ แล้วทุกข์คืออะไรละ ทุกข์มันเกิดจากอะไรละ ทุกข์มันเกิดจากอวิชชาเกิดจากความไม่รู้จักตัวเอง ถ้ามีสติปัญญาเรารู้จักตัวเองเห็นไหม ควบคุมตัวเราเองได้เป็น

สัมมาสมาธิ แล้วเกิดปัญญา ต้องเกิดปัญญา ปัญญาไม่ใช่ปัญญาอย่างโลกๆ ปัญญา วิทยาศาสตร์แก้กิเลสไม่ได้เลย

ถ้าเป็นปัญญาศาสตร์เป็นการจำ แล้วพอมันจำขึ้นมา มันเทียบเคียง แก้กิเลส ไม่ได้เลย แก้กิเลสไม่ได้เพราะอะไร เพราะปัจจุบันจิต พอคความคิดมันเกิดขึ้น ตัวจิตเกิดขึ้น ถ้ามีปัญหาเกิดขึ้น จากจิตเห็นใหม่ ถ้าปัญญาจากจิต มันเป็นการเสวยอารมณ์ แต่ถ้าปัญญา จากการจำ จำคือสัญญา ตัวจิตกับตัวความคิดเห็นใหม่ ถ้าเราจำมาจากความคิดนี้ แล้วตัวโลก มันอยู่ที่นี่แล้วมันจะแก้ไขได้อย่างไร

แต่ถ้าเราเป็นสัมมาสมาธิ เวลามันเกิดปัจจุบันธรรมขึ้นมา มันเกิดจากภาวนามย ปัญญา มันไม่ใช่การเกิดจากการจำ ไม่มีการจำ ไม่มีการเปรียบเทียบ ไม่มีการจินตนาการ ไม่มีสิ่งใดๆ ทั้งสิ้น มันเกิดจากตัวของมันเอง ถ้าเกิดจากตัวของมันเอง มันเกิดอย่างไร นี่พระนา ฟังออก ถ้าฟังออก ถ้าเกิดจากตัวของมัน นี่โลกุตตรธรรม ภาวนามยปัญญา ถ้าปัญญาเกิดจาก จิต แล้วทำลายตัวจิตเอง ทำลายตัวมันเอง ปัญญาเกิดจากมัน ปัญญาเกิดจากเรา ทำลายเรา

อย่างเราเราจะทำร้ายตัวเราเองใหม่ ไม่มีใครทำร้ายตัวเราเองเลย ทุกคนมีแต่ถนอม ตัวเอง ให้ตัวเองสุขสบาย แล้วเวลาปัญญามันเกิดขึ้นมานี้ มันจะทำร้ายตัวมันใหม่ มันทำร้าย ตัวมันเพื่ออะไรล่ะ มันทำร้ายตัวมันเพื่อให้ตัวมันสะอาด แต่ไม่มีใครกล้าทำร้ายตัวเอง แต่ เวลากิเลสมันทำร้ายเราไม่รู้ เวลากิเลสทำร้ายเรา ทำแล้วทำอีก เออดี มันดี สุขดี พอใจ โอ้โฮ สุขมากเลย ไม่รู้ไง

แต่ถ้าเวลาปัญญาเกิดขึ้นมา ไม่กล้าละ เพราะปัญญามันต้องทำลายตัวมันเอง ถ้า ปัญญาไม่ทำลายตัวมันเอง ทำลายภวาสวะ ทำลายตัวจิตไม่ได้ จิตที่ไม่เคยตาย มันจะทำลาย อย่างไร นี่โง่โง่ขบถขบถ สิ่งทีโง่ขบถขบถ ญาณที่ทำลายตัวมันเอง ถ้าทำลายตัวมัน แล้วนี่ อวิชชาสิ้นไป จิตนี้ผ่องใส เพราะมันได้ทำลายตัวมันเอง

ถ้ามันได้ทำลายตัวมันเอง จิตเดิมแท้นี้ผ่องใส จิตเดิมแท้นี้หมองไปด้วยอุปกิเลส จิต เดิมแท้นี้ผ่องใส จิตเดิมแท้นี้เป็นผู้ข้ามพ้นกิเลส จิตเดิมแท้นี้ผ่องใส เป็นสมาธินี้ใส ใส ใส ใส นี่คือตัวอวิชชา คือตัวอวิชชา ตัวไม่รู้เรื่อง ตัวมันเองไม่รู้จักตัวมันเองไง แต่ถ้าพอมันถึงจิต

เดิมแท้ เพราะจิตเดิมแท้ นี่มันรู้สึกตัวมันเอง พอรู้สึกตัวมันเอง แล้วมันจับตัวมันเอง จับตัวมันเองแล้วเกิดปัญญาทำลายตัวมันเอง พอทำลายตัวมันเอง จิตที่ไม่เคยตาย ไม่เคยตาย จิตไม่เคยตาย ! ไม่เคยตาย

ผลของวิญญู จิตมันจะหมุนไปตามธรรมชาติของมัน แต่ถ้าทำลายอวิชชา ทำลายความสว่างไสว เพราะสว่างขนาดไหนมันคู่แฝดใส ความแฝดใสคู่กับความเศร้าหมอง ความสว่างคู่กับความมืด ถ้ามันสว่างนะ เดี่ยวก็สว่าง พอมันทุกข์มันก็เงา เดี่ยวพอมันมีสติมันก็แฝดใส เดี่ยวมันก็เงา มันอยู่อย่างนั้น มันไปไหนไม่รอดหรอก

แต่ถ้ามันมีกำลังของมันเห็นใหม่ แล้วทำลายตัวมันเองเห็นใหม่ พอมันทำลายตัวมันเอง ทำลาย เหมือนเราไม่รับรู้ดวงอาทิตย์ ดวงอาทิตย์มันก็สว่างของมันนั่นแหละ เรารับรู้ดวงอาทิตย์ เดี่ยวเมฆมานะ โอ้ยห่วยนะ โอ้ยแสงอาทิตย์จะไม่มีนะ เราทุกข์ไปหมดเลย แต่ถ้ามันทำลายหมดแล้ว ดวงอาทิตย์คือดวงอาทิตย์ นี่พอทำลายทุกอย่างหมดแล้วนะ มันก็เป็นธรรมชาติของมัน

มันเป็นสิ่งจะความจริงของมันเห็นใหม่ สิ่งที่เป็นธรรมชาติ สิ่งที่จะความจริง จิตไม่เคยตายเพราะมันไม่เคยตาย มันถึงเป็นวิมุตติสุข เพราะมันไม่ขับเคลื่อนไปอีกแล้วไง เพราะมันไม่มีอวิชชา ไม่มีแรงขับเคลื่อนและลบ เพราะแรงขับเคลื่อนเป็นความทุกข์ แรงขับเคลื่อนเป็นบุญเป็นความพอใจ เพราะมีแรงขับเคลื่อนและลบ มันมีอามิสมันก็หมุนของมันไป

เพราะมีการกระทำของเราขึ้นมา สิ่งที่เป็นปัจจุบันของมัน มันไม่ใช่แรงขับเคลื่อนหรือลบ มันเป็นแรงขับเคลื่อนในตัวมันเอง แล้วจากแรงขับเคลื่อนนั้นคือสัมมาสมาธิ ทำลายตัวมันเองหมดเห็นใหม่ พอทำลายสิ้นไปหมดแล้ว นี่ใจจิตนี้ไม่เคยตาย จิตนี้ทำลายไม่ได้ แต่จิตสะอาดบริสุทธิ์ได้ ถ้าสะอาดบริสุทธิ์เห็นใหม่ วิญญูะพ้นจากวิญญูะ พ้นจากแรงขับเคลื่อนทั้งหมด พ้นออกไป

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมและวางธรรมไว้ แล้วมันเป็นความลึกซึ้งมหัศจรรย์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกจะสอนใครได้หนอ เพราะว่าคนจะคิดทวนกระแสกลับไปในความรู้สึกของเรา มีน้อยมาก พลังงานมีแต่ส่งออก ความคิดของ

มนุษย์จะส่งออกไปฟาดฟันกันว่าใครฉลาด ใครโง่ แต่ไม่มีปัญญาชนิดใดเลยที่มันจะย้อนกลับเข้าไปทำลายตัวมันเอง

จนสติปัญญาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนมานี้ แล้วครูบาอาจารย์ของเราประพฤติกปฏิบัติขึ้นมาเห็นใหม่ มันจะเข้าไปทำลายตัวมันเอง ยิ่งทำลายตัวเองมากเท่าไร ยิ่งมีความสะอาดบริสุทธิ์มากขึ้นเท่านั้น ยิ่งทำลายตัวเองมากขึ้นเท่าไรเห็นใหม่ การทำลายตัวเอง แต่ไม่ใช่ทำร้ายนะ การทำลายอวิชชา การทำลาย การฆ่าเห็นใหม่

การฆ่าที่ประเสริฐที่สุด พระพุทธเจ้าห้ามทุกอย่างในการฆ่า แต่พระพุทธเจ้าก็ยกย่องการฆ่ากิเลสว่าประเสริฐที่สุด การฆ่ากิเลสเห็นใหม่ ในการประพฤติกปฏิบัตินะ ตัดป่าทั้งหมดเลย ต้นไม้อยู่ครบ ตัดป่าคือตัดความรกชัฏของอวิชชา ต้นไม้ไม่โดนทำลายแม้แต่ต้นเดียว พระพุทธเจ้าถามพระเณร ตัดป่าทั้งหมดเลย แต่ต้นไม้อยู่ครบ พระงงนะ งงกันไปหมดเลย

แต่ครูบาอาจารย์ที่ปฏิบัติไปแล้วนะ เข้าใจทันทีเลย ตัดป่าความรกชัฏของใจ แต่ในใจบุญกุศลของเราอยู่ครบ ทุกอย่างอยู่ครบ แต่เราไม่กล้าทำ เราทำของเราไม่ได้ มันจะไม่ได้ประโยชน์กับเรา เห็นใหม่ถ้ามีพระนำเขาจะนำมาที่นี่ พอนำเข้ามา ที่นี่หมายถึงกลางหัวอกนะ ถ้ากลางหัวอก เราถึงมาชวนขายกันไง เราชวนขายนี้ไม่สูญเปล่า

สิ่งที่กระทำทั้งหมดเห็นใหม่ ลมพัดเพราะเหตุใด เห็นใหม่ความร้อน ความเย็นมันถ่ายเทเกิดลมขึ้นมา มันมีเหตุมีผลของมัน เราลงทุนลงแรงไป ฝังไว้กับศาสนา เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ หาเงินมาได้บาทหนึ่ง เลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่สิ่งหนึ่ง เก็บไว้ทำทุนสิ่งหนึ่ง เก็บไว้เพื่อเจ็บไข้ได้ป่วยสิ่งหนึ่ง อีกสิ่งหนึ่งฝังไว้ในดิน ฝังไว้คือการเสียสละไง การเสียสละเพื่อหัวใจใจ

นี่พระพุทธเจ้าสอนอย่างนี้ ฉะนั้นเรามาทำบุญกุศลของเราด้วยธรรมะ ด้วยความเชื่อมั่นในศาสนาของเรา เราจะทำมากขนาดไหน นี่แรงบุญแรงกุศล เราทำแล้วมันเป็นผลของใจ สิ่งที่ได้ทำแล้ว มันเป็นผลของโลก เวลาสร้างถาวรวัตถุในพุทธศาสนา ถาวรวัตถุในพุทธศาสนานั้นไม่ไปนรกสวรรค์กับใคร เพราะมันเป็นแร่ธาตุ คนสร้างมัน หัวใจที่ทำมันนะไปสวรรค์

หัวใจคนทำ สิ่งที่เราเสียสละไปนี่เป็นวัตถุ มันจะอยู่ที่โลกนี้ ใครมาพึ่งพาอาศัยมันจะได้ประโยชน์จากมัน แต่ผู้เสียสละนั้น ดวงใจดวงนั้นต่างหาก บุญมันเกิดที่ดวงใจดวงนั้น ถ้าบุญมันเกิดที่วัตถุนะ เกิดที่วัตถุในถาวรวัตถุ นั้น แล้วสิ่งปลูกสร้างทางโลกเขาก็เหมือนกัน มันก็ต้องมีบุญเหมือนกันสิ แต่สิ่งปลูกสร้างในทางโลก เขาสร้างเป็นของส่วนบุคคลใช้ไหม

อันนี้ ปลูกสร้างเพื่อเป็นสาธารณะ เห็นไหมสิ่งที่เป็นสาธารณะเพื่อประโยชน์สังคม อันนั้นมันเป็นวัตถุ แต่คนเสียสละต่างหากถึงเป็นบุญ นี่พูดถึงบุญนะ ในการประพฤติปฏิบัติก็เหมือนกัน ในหัวใจของเราก็เหมือนกัน นี่พูดถึงการนำใจ ถ้าเป็นพระน้านะ พระที่เป็นครูบาอาจารย์นำ อย่าให้พระที่เป็นมิชฌาภิกขุ อันนั้นมันเป็นการนำที่พวกเราเห็นว่าพระว่าเจ้านี้เราจะไม่กล้าใช้ปัญญาเทียบเคียง เราใช้ปัญญาเทียบเคียงได้

เวลาไปกราบครูบาอาจารย์เห็นไหม ครูบาอาจารย์ท่านเทศนาว่าการสอนเราได้ เราก็ถือว่าเป็นครูบาอาจารย์ของเรา ถ้าเทศนาว่าการสอนเราไม่ได้ สอนเราไม่ได้จริงๆ นะ บางทีเราปฏิบัติๆ ไป เราทะเลๆ เลยอาจารย์ไปอีก ถ้าครูบาอาจารย์สอนเราไม่ได้ ท่านก็เป็นครูบาอาจารย์ของเรา เราก็กตัญญูกตเวที เป็นรัตตัญญูเป็นผู้รู้ราตรินาน

แต่ถ้าพูดถึงเป็นคุณธรรม มันเทียบได้ นั่งสมาธิไปนะ ไปถามคนนั่งสมาธิไม่ได้นะ เขาก็ตอบผิดแล้ว ยิ่งเราเกิดปัญญา เกิดปัญญาจินตนาการไปถามเขา เขาตอบมาเราก็รับรู้กันก็ปัญญาทางอ้อมด้วยกันไง ถ้าปัญญาทางอ้อม มันก็รู้แบบทางอ้อม เออ ทางอ้อมๆ เออ อ้อมๆ เออ ใช่มั้ยเหมือนกัน แต่ถ้าเราสูงกว่านะ เห็นไหมสอนเราไม่ได้หรอก

หลวงตาท่านพูดบ่อย หลวงปู่มีนนะ เวลาท่านตายไปแล้วเห็นไหม ท่านบอกเลยนะ หัวใจดวงนี้มันไม่พึ่งใคร แล้วครูบาอาจารย์เราก็ตายเสียแล้ว ฉะนั้นเวลาที่ปฏิบัติไป เวลาที่จิตใจมันมีอุปสรรคขึ้นมา จะถามใคร หลวงปู่มีนเสียเลย ไปนั่งร้องไห้อยู่เป็นครั้งวันก่อนวัน เพราะมันไม่มีที่พึ่ง นี่คนที่มันพึ่งได้จริงเหมือนเราเป็นคนเจ็บคนป่วยเลย ไปหาหมอเนี่ย หมอรักษาเราเกือบหายแล้ว แล้วหมอนั้นตายเสียก่อน โอ๊ย ทุกข์นำคุณนะ

เพราะว่าเราเจ็บไข้ได้ป่วยจริง ท่านรักษาเราหายจริง ไม่ใช่ราคาคุย ไม่ใช่โฆษณา ฉะนั้นเวลาประพฤติปฏิบัติเขาวัดกันที่นี้ วัดกันที่แท้จริงหรือเปล่า ถ้าจริงหรือเปล่า มันถาม

ได้ไง ถามได้ จากประสบการณ์ของเรา ถามท่านเลย จิตนี้เป็นอย่างไร จิตเป็นอย่างนี้ บอกจิต
กูไม่รู้เรื่อง เออไม่รู้ก็หัวตอไง ถ้าจิตเป็นอย่างไร เพราะการปฏิบัติมันปฏิบัติที่จิต

นี่พุทธศาสนาที่เห็นไหม พุทธศาสนาถึงสอนเรื่องของความรู้สึก เรื่องจิตนี้มีคุณค่า
มาก แต่ไม่ใช่มีคุณค่าแบบเล่ห์กล แบบเจ้าเล่ห์ ความเจ้าเล่ห์ก็พุดกันไป หลอกลวง แต่ถ้าเป็น
สิ่งที่มีค่าเห็นไหม จิตที่มีค่า สิ่งที่ปฏิบัติขึ้นมา แก้ว แหวน เงิน ทอง เปรียบเทียบกับสิ่งนี้
ไม่ได้เลย ถ้าสิ่งนี้มันสมประโยชน์นะ มันได้เป็นคุณงามความดีของเราขึ้นมา วันนี้พระนำ
เอวัง